

CQI การส่งเสริม ป้องกันด้านทันตสุขภาพในผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

๑. ชื่อเรื่อง : การส่งเสริม ป้องกัน ด้านทันตสุขภาพในผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
๒. คำสำคัญ : บูรณาการด้านทันตสุขภาพในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
๓. เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริม ป้องกัน ด้านทันตสุขภาพอย่างครอบคลุม และมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีฟันใช้งานไม่น้อยกว่า ๒๐ ซี่ มีข้อมูลสถานะทันตสุขภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่ มีระบบบริการส่งเสริมทันตสุขภาพในคลินิกผู้ป่วยเรื้อรัง
๔. ชื่อและที่อยู่องค์กร ฝ่ายทันตกรรม โรงพยาบาลเขાપનમ อำเภอเขાપનમ จังหวัดกระบี่
๕. สมาชิกทีม

คณะทำงานพัฒนาระบบบริการทันตสุขภาพ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้สูงอายุโรงพยาบาลเขાપનม
นางสุขุมล ชุมศรี เจ้านักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน

๖. เป้าหมาย : ผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรังมีสถานะทันตสุขภาพที่ดี

๗. ปัญหาสาเหตุโดยย่อ

จากการวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โดยเฉพาะเบาหวานและความดันโลหิตสูง พบว่ามีแนวโน้มที่สูงขึ้น และผู้ป่วยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุยังไม่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างเป็นระบบและให้บริการได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ปัญหาสุขภาพช่องปากส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ ฟันผุ เหงือกอักเสบ หินปูน ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพและการควบคุมระดับน้ำตาลในผู้ป่วยเบาหวาน งานทันตกรรมโรงพยาบาลเขાપનม มีพื้นที่รับผิดชอบในการดูแลผู้สูงอายุด้านทันตสุขภาพ จำนวน ๖ ตำบล ๘ รพ.สต. มีกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน ๔,๒๗๔ คน ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จำนวน ๒,๘๕๕ คน จึงเกิดแนวคิดที่จะพัฒนาระบบบริการส่งเสริมทันตสุขภาพโดยบูรณาการกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการให้บริการผู้ป่วยโรคเรื้อรังอย่างครอบคลุม โดยใช้ศักยภาพของบุคลากรในเครือข่ายบริการสุขภาพ และภาคประชาชน อสม.ในพื้นที่ในการจัดระบบบริการทันตสาธารณสุขในคลินิกโรคเรื้อรังให้แก่ผู้ป่วยที่มารับ บริการ ในคลินิก โรงพยาบาลเขાપนม และในคลินิกโรคเรื้อรังที่ รพ.สต.ต่อเนื่อง

๘. กิจกรรมการพัฒนา

๘.๑ การพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในผู้สูงอายุ โดยจัดอบรมเพิ่มทักษะและความรู้ให้ อสม.เชี่ยวชาญด้านทันตสุขภาพ จำนวน ๑๓๕ คน ทุก รพ.สต.จำนวนแห่งละ ๑๕ คน ให้มีศักยภาพในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ แนะนำ ให้คำปรึกษา และตรวจฟันผู้สูงอายุได้

๘.๒ จัดทำแนวทางในการส่งต่อในกรณีที่มีปัญหาทางทันตสุขภาพ โดยการส่งต่อมายัง รพ.เขાપนม/รพ.สต.ในเขตรับผิดชอบได้

๘.๓ การจัดระบบบริการทันตกรรมในคลินิกโรคเรื้อรัง มีการตรวจสุขภาพช่องปาก ให้ทันตสุขศึกษา วางแผนการรักษาในคลินิกเบาหวานความดันทุกสัปดาห์ ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ

๘.๔ จัดระบบนัดให้แก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก มารับบริการรักษาทันตกรรมเพื่อเป็นลดภาวะแทรกซ้อนในช่องปากของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

๙.การวัดผลและการเปลี่ยนแปลง

๙.๑ ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการแปรงฟัน จำนวน ๑,๖๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๑

๙.๒ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการแปรงฟันจำนวน ๒.๓๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๓๑

โอกาสพัฒนา

- การบริการทางทันตสุขภาพในผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะแทรกซ้อน เช่น ผู้ป่วยติดเตียง
- การพัฒนาระบบบริการทางทันตกรรมในผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่รับยาประทุกันละลายลิ่มเลือด สามารถทำหัตถการให้แก่ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้อย่างปลอดภัย

๑๐.บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่ประชาชนให้ประสบผลสำเร็จและทั่วถึงนั้น จำเป็นต้องมีการอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ พร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชน และการจัดระบบบริการทันตกรรมในคลินิกโรคเรื้อรังนั้น จำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือและหาแนวทางร่วมกันกับทีมสหวิชาชีพ ทั้งกลุ่มงานพยาบาล งานทันตกรรม แพทย์และกลุ่มงานอื่นๆ ฯลฯ

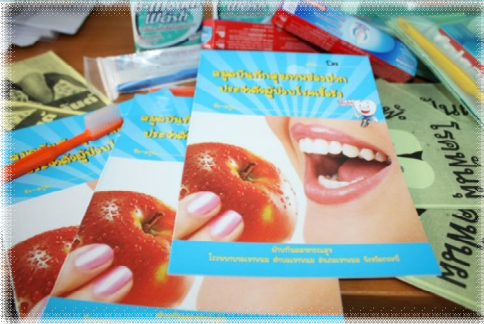
๑๑. การติดต่อกับทีมงาน

นางสุขุมล ชุมศรี เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ชำนาญงาน ฝ่ายทันตกรรม โรงพยาบาลเขานวม จังหวัดกระบี่

โทรศัพท์ ๐๗๕-๖๘๙๖๙๘ มือถือ ๐๘๖-๕๙๒๘๓๑ Email:sukhumal๒๑๐@gmail.com

หนังสือคู่มือ+ชุดกระเป๋าทำความสะอาดช่องปาก

ตรวจสอบภาพช่องปากคัดกรองความเสี่ยง(ต่อ)

- ให้ใบแจ้งโรค

ใบแจ้งโรค		ข้อมูลปากตนเองกับบริการทันต	
จากการตรวจสอบสุขภาพช่องปากของตนเอง...		1.มารับบริการในช่วงเช้า เวลา 08.30 น.	
พบว่ามีฟันผุตรงจุด.....	มี	2.หากมีโรคประจำตัว เช่น ความดัน เบาหวาน ไตวัน พบโรค	
มีฟันผุตรงตอน.....	มี	หรือภูมิคุ้มกันบกพร่อง ฯลฯ ให้รีบปรึกษาทันตแพทย์ก่อนทุกครั้ง	
มีหินปูนตรงตอน.....	มี	3.ผู้ป่วยเบาหวานต้องมีการตรวจน้ำตาลประมาณ 140 -160	
มีหินปูนตรงจุด.....	มี	4.ผู้ป่วยความดันควรรับประทานยาตามแพทย์สั่งไม่เกิน 140/90	
ใส่ยาฟลูออไรด์.....	บางส่วน	5.ผู้ป่วยพบเลือดคือนำยาฟันคุดควรรักษาด้วยทุกครั้ง	
ใส่ยาฟลูออไรด์.....	ทั้งหมด	6.ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่องควรมารับบริการในเวลา 14.30 เป็นต้นไป	
ใส่ฟลูออไรด์ควม.....	ทั้งหมด	7.ผู้ป่วยที่รับประทานยาละลายลิ่มเลือดต้องมาให้แพทย์สั่งหยุด	
อื่น ๆ		ละลายลิ่มเลือด 7 วัน ก่อนรับบริการ	
		8.ให้ฟันเป็นดีให้บริการทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-15.00	
		ยกเว้น วันศุกร์ ให้บริการเฉพาะช่วงเช้า	